

Název projektu
CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ – VSTUP VÍTÁN
Partneři projektu
Společnost pro Lužické hory (z.s.) České Švýcarsko o.p.s. Sächsische Landesstiftung Natur und Umwelt / Saská zemská nadace pro přírodu a životní prostředí Naturschutzzentrum Oberlausitzer Bergland e.V. / Centrum ochrany přírody Hornolužická pahorkatina (z.s.)
Místo realizace projektu
Oldřichov v Hájích Hrádek nad Nisou Krásná Lípa Neukirch Bad Schandau
Zájmová chráněná území
Národní park České Švýcarsko Národní park Saské Švýcarsko Chráněná krajinná oblast Lužické hory Chráněná krajinná oblast Jizerské hory Chráněná krajinná oblast Hornolužická pahorkatina
Doba realizace projektu
1.1.2016 – 31.8.2018
Celkový rozpočet STŘEVLIK
4.590.000,- Kč
Cíl projektu
<p>Hlavním cílem projektu je zvýšení akceptace příhraničních velkoplošných chráněných území (národních parků a chráněných krajinných oblastí) v zájmovém regionu obyvateli a podpora jejich vnímání jako jednoho společného přeshraničního prostoru a to jak z pohledu odborně přírodovědného, tak z hlediska sociálně ekonomického.</p> <p>Realizace projektu by měla vést obyvatele k vyšší sounáležitosti s územím, pochopením cílů, principů a přínosů ochrany přírody pro region a k uvědomění si krajinných souvislostí v rámci zájmového regionu a jejich významu pro biodiverzitu, atraktivitu a kvalitu životního prostředí.</p> <p>Projekt dále vede obyvatele k poznávání přírodních, kulturních a historických hodnot partnerských chráněných území zájmového regionu.</p>
Cílová skupina
Obyvatelé chráněných území na obou stranách hranice
Způsob dosažení cíle
<p>K dosažení cíle projektu bylo vytvořeno partnerství 5 organizací zabývajících se environmentální výchovou ve velkoplošných chráněných územích v zájmovém regionu.</p> <p>Pro přípravu konkrétních nástrojů dosažení cíle byla cílová skupina rozdělena do 3 segmentů:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Předškolní a školní zařízení – děti, žáci, studenti, pedagogové B. Veřejnost žijící v zájmovém regionu C. Pracovníci institucí a organizací zabývajících se ochranou přírody <p>Nástroje zahrnují přímé vzdělávání (exkurze, přednášky, vzdělávací programy), vydávání podpůrných vzdělávacích materiálů a prožitkové vzdělávací aktivity (projektové dny, vzájemná setkávání, akční dny, ekodny). Specifickou skupinou nástrojů je management projektu a publicita projektu.</p>

Nástroje dosažení cíle dle segmentů cílové skupiny	
A – Předškolní a školní zařízení – děti, žáci, studenti, pedagogové	<p>Zpracování blokových (1-3 hodiny), denních a ročních vzdělávacích programů zaměřených na jednotlivá chráněná území, vzájemné vazby mezi nimi a význam velkých krajinných celků a sestavení odpovídajících vzdělávacích materiálů.</p> <p>Přenos a adaptace vzdělávacích programů a materiálů českými a německými partnery, vzájemné korektury a doplnění vzdělávacích programů</p> <p>Praktická realizace blokových, denních a ročních vzdělávacích programů</p> <p>Vydání doprovodných materiálů ke vzdělávacím programům</p> <p>Přeshraniční efekt: vzdělávání v oblasti nezbytné mezinárodní spolupráce v ochraně přírody, identifikace s větším přeshraničním krajinným celkem a jeho významem pro biodiverzitu.</p> <p>Zpracování ročního vzdělávacího programu pro zájmovou činnost „Malý ochránce přírody“ zaměřenou na poznávání všech chráněných území v zájmovém regionu a život v nich</p> <p>Přeshraniční efekt: poznávání přírody a života v celém zájmovém regionu, poznávání přírodních a kulturních souvislostí, význam mezinárodní ochrany přírody pro biodiverzitu území</p> <p>Další vzdělávání pedagogů – představení nových vzdělávacích programů a materiálů odborné přednášky o přírodě a ochraně přírody ve všech chráněných územích zájmového regionu, přednášky o vazbách v rámci projektového regionu, o metodách a významu mezinárodní ochrany přírody.</p> <p>Exkurze pro pedagogy do partnerských chráněných území</p> <p>Veletrhy vzdělávacích programů zaměřených na přírodu a způsob života v chráněných územích zájmového regionu</p> <p>Přeshraniční efekt: seznámení pedagogů s nabídkou vzdělávacích programů partnerů, seznámení se s chráněnými územími na druhé straně hranice a možnostmi jejich využití ve výuce, získání odborných znalostí o mezinárodní ochraně přírody a jejím významu pro biodiverzitu.</p> <p>Zapojení studentů středních a vysokých škol pedagogického směru formou odborných praxí, stáží a získávání podkladů pro diplomové práce</p> <p>Přeshraniční efekt: studenti se seznámí s nabídkou a metodami environmentální výchovy napříč projektovými partnery, budou se zabývat zahrnutím odborných aspektů přeshraniční ochrany přírody do výuky</p> <p>Vytvoření evaluačního rámce vzdělávacích programů jednotlivých partnerů a jeho přeshraniční konfrontace a vzájemné úpravy</p> <p>Přeshraniční efekt: Sdílení a transfer odborných znalostí mezi českými a německými partnery, vytvoření vzájemně porovnatelných evaluačních rámců vzdělávacích programů, srovnatelné výstupy evaluací</p> <p>Rozšiřování stávajících a realizace nových česko-saských partnerství škol a jejich využití pro vzdělávání o zvláště chráněných územích v celém zájmovém regionu</p> <p>Přeshraniční efekt: Vzájemné setkávání českých a německých pedagogů a žáků, posilování kulturních a sociálních vazeb mezi nimi, vzdělávání v oblasti nezbytné mezinárodní spolupráce v ochraně přírody, identifikace s větším přeshraničním krajinným celkem a jeho významem pro biodiverzitu</p>

Další vzdělávání budoucích lektorů environmentální výchovy – školení zaměřená na odborné znalosti o mezinárodní ochraně přírody a jednotlivých chráněných územích a na didaktické schopnosti, přípravu a realizaci vzdělávacího programu

Přeshraniční efekt: Příprava budoucích multiplikátorů projektu, tematické zaměření jejich vzdělávací činnosti -přeshraniční ochrana přírody a vzájemnou provázanost chráněných území v zájmovém regionu, získání kontaktů na organizace na obou stranách hranice

Přednášky pro veřejnost o odborných aspektech ochrany přírody, významu jednotlivých chráněných území pro biodiverzitu zájmového regionu jako celku, seznámení s důvody a přínosy ochrany přírody

Exkurze pro veřejnost do partnerských chráněných území v rámci celého zájmového regionu

Přeshraniční efekt: veřejnost se seznámí s obsahem a cíli ochrany přírody v jednotlivých chráněných územích, pozná chráněná území sousední země, identifikuje „své“ chráněné území jako součást většího nadnárodního krajinného celku, což vede ke zlepšení jeho akceptace

Ekodny pro rodiny s dětmi zaměřené na přírodu ve zvláště chráněných územích a na zájmový region jako celek – hravé prožitkové seznámení veřejnosti s předměty, nástroji a cíli ochrany přírody v jednotlivých chráněných územích a jejich významu pro zájmový region.

Akční dny pro rodiny s dětmi – zapojení veřejnosti do praktických opatření pro ochranu přírody spojené s prezentací předmětů ochrany pomáhá identifikaci se zájmovým územím.

Přeshraniční efekt: v rámci ekodnů budou prezentována všechna chráněná území v zájmovém regionu a jejich vzájemné vazby, veřejnost bude mít motivaci k návštěvě partnerských chráněných zemí, akceptace vlastního území má pozitivní vliv na celý region

Vědomostní soutěž pro veřejnost, hra s tematikou chráněných území

Přeshraniční efekt: Motivace k seznámení se s chráněnými územími a jejich předměty ochrany na obou stranách hranice

Vzdělávací materiály a publikace pro veřejnost s tematikou chráněných území, předmětů ochrany, metod a cílů ochrany přírody, včetně společného kalendáře akcí a společného jazykového průvodce ochranou přírody – publikace přizpůsobené různým věkovým skupinám

Přeshraniční efekt: publikace jsou vydávány v české a německé jazykové verzi, seznamují veřejnost s přírodou na obou stranách hranice, stimulují zájem o chráněná území v partnerské zemi, součástí je i společný česko-saský kalendář akcí a jazykový průvodce pro chráněná území.

Vyhodnocení situace s dobrovolnou činností v ochraně přírody v jednotlivých chráněných územích

Vzdělávání dobrovolných pracovníků v ochraně přírody v odborných přírodovědných tématech a v oblasti vzájemných vazeb mezi chráněnými územími v zájmovém regionu

Příprava a realizace přeshraničních setkávání a společných akčních dnů pro dobrovolníky v ochraně přírody

Přeshraniční efekt: přenos poznatků a metod v oblasti práce s dobrovolníky v ochraně přírody mezi CZ a D partnery, společný dokument hodnotící situaci v dobrovolné ochraně přírody, navázání vzájemné komunikace mezi dobrovolníky, motivace dobrovolníků prostřednictvím zapojení do prací v partnerském území

Vzájemné setkávání Junior-rangerů působící v českých a německých chráněných územích, společné akční dny

Projektové dny Junior-rangerů a Malých ochránců přírody – exkurze do chráněných území v rámci zájmového regionu

Přeshraniční efekt: seznámení se s chráněnými územími na druhé straně hranice, poznání předmětů, metod a cílů ochrany přírody v nich, jejich identifikace jako společného krajinného celku

C – odborné instituce a organizace	<p>Další vzdělávání pracovníků organizací zaměřených na environmentální výchovu v oblasti přeshraniční ochrany přírody a její prezentaci veřejnosti</p> <p>Přeshraniční efekt: posilování vztahů mezi organizacemi působícími na obou stranách hranice, schopnosti dále předávat myšlenku společného krajinného prostoru, převzetí vzdělávacích postupů a materiálů-partnerů</p> <p>Společné sestavení a modelové ověření metodiky certifikace škol „Partner chráněného území“</p> <p>Přeshraniční efekt: přenos přístupu k certifikaci z D do CZ, jeho úprava do společné metodiky, iniciace společné sítě „partnerů chráněných území“ v CZ a D, certifikace srovnatelným měřítkem</p> <p>Společná digitální knihovna odborných publikací Českosaského Švýcarska s budoucím rozšířením na další chráněná území</p> <p>Přeshraniční efekt: vzájemné sdílení odborných publikací na jedné platformě, přístupnost všech materiálů z obou stran hranice, posilování vzájemné spolupráce a zvyšování odborné kvality ochrany přírody v celém zájmovém regionu</p>
D – nástroje řízení a publicity projektu	<p>Společné řízení projektu – hlavním řídicím mechanismem je čtvrtletní pracovní setkání projektového týmu. Každý z partnerů organizuje jedno setkání ročně.</p> <p>Žádost o platbu je podávána Lead-partnerem čtvrtletně na základě k datu žádosti dodaných ověřených soupisek jednotlivých partnerů.</p> <p>Práce s veřejností je realizována především prostřednictvím internetové prezentace projektu v rámci internetových stránek jednotlivých partnerů.</p> <p>Přímo pro projekt je sestavena jedna stránka s vlastní doménou, která obsahuje základní informace a dále odkazy na internetové prezentace projektu u partnerů.</p> <p>Jednotliví partneři vydávají k akcím projektu vlastní materiály a tiskové zprávy, které jsou přebírány ostatními partnery.</p> <p>Přeshraniční efekt: společné řízení a publicita projektu dále prohlubuje spolupráci mezi partnery projektu. Řídící setkání jsou distribuována mezi všechny partnery s cílem dalšího poznávání kulturních a sociálních podmínek na obou stranách hranice. Vzhledem ke společné publicitě jsou účastníci akcí a internetových stránek opakovaně seznamováni s identitou a činností přeshraničních partnerů, získávají motivaci k návštěvě chráněných území v sousedních zemích</p>
Detailní přehled a popis využitých nástrojů je předmětem kvantifikace výstupů projektu.	
Indikátory dosažení cíle	
Dosažení cíle projektu bude vyhodnoceno dle dosažení kvalitativních výstupů projektu.	

Přeshraniční význam projektu	
<p>Přeshraniční význam projektu spočívá ve 2 rovinách:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) V prezentaci zájmového regionu jako jednoho společného krajinného celku, jehož jednotlivá chráněná území svým charakterem zvyšují diverzitu a celkovou hodnotu celku. Tato rovina přeshraničního charakteru bude významnou součástí vlastního vzdělávacího obsahu projektu a jeho jednotlivých částí. Cílová skupina bude vedena k pochopení nutnosti a přínosů společné ochrany přírody v rozsáhlém krajinném celku i přes jisté kulturní a sociální bariéry. Příslušnost ke krajinnému celku většího významu posílí i akceptaci jednotlivých chráněných území. 2) Ve vzájemné spolupráci partnerů a provázanosti aktivit – společných akcí českých a německých partnerů, vzájemném poznávání partnerských organizací a chráněných území na obou stranách hranice, vzájemném setkávání a výměně zkušeností mezi příslušníky cílové skupiny, demonstraci a přenosu přístupů a aktivit ke zvyšování akceptace chráněných území mezi českou a německou stranou, přenosu vzdělávacích programů a materiálů. 	
Význam projektu pro segmenty cílové skupiny	
A – školy, učitelé, žáci	<p>Pedagogové získají nové odborné znalosti o velkoplošných chráněných území v zájmovém regionu, budou mít příležitost je osobně navštívit a seznámí se s novými pedagogickými přístupy a vzdělávacími programy a pomůckami. Získají přímé kontakty na české a německé organizace zabývající se EVVO v chráněných územích a budou své znalosti a způsoby výuky konfrontovat se zahraničními partnery.</p> <p>Předškolní a školní děti v zájmovém regionu se přímo zúčastní vzdělávacích programů zaměřených na význam ochrany přírody ve velkých krajinných celcích a provázanost jednotlivých chráněných území zájmového regionu. Získají tak znalosti a prožitky vedoucí k vyšší akceptaci velkoplošných zvláště chráněných území zájmového regionu.</p>
B	<p>Veřejnost v zájmovém území bude zajímavou formou seznámena s přírodními, kulturními a historickými hodnotami všech chráněných území, bude mít možnost je v rámci projektu osobně navštívit.</p> <p>Prostřednictvím ekodnů a akčních dnů získá nové kontakty na partnerské instituce na obou stranách hranice a impulzy pro praktické zapojení do ochrany přírody v zájmovém regionu.</p> <p>Bude zvyšována sounáležitost obyvatel chráněných území s okolní krajinou i velkým krajinným celkem, což bude přispívat k akceptaci omezení vyplývající ze života z nich a využití dobrovolných nástrojů ochrany přírody a krajiny.</p>
C	<p>Hlavním přínosem projektu pro organizace a instituce zabývající se ochranou přírody bude zvýšení akceptace velkoplošných chráněných území a omezení vyplývajících ze života v nich.</p> <p>V průběhu projektu bude dále prohloubena spolupráce mezi subjekty věnujícími se ochraně přírody ve všech velkoplošných chráněných území zájmového regionu.</p> <p>Zaměstnanci organizací budou proškoleni v oblasti environmentální výchovy, seznámí se s novými vzdělávacími materiály a programy.</p> <p>Pro praktickou činnost zaměstnanců těchto institucí bude mít velký význam i společná digitální knihovna odborných publikací.</p> <p>Odborné instituce a organizace budou dále profitovat z posilování dobrovolnických aktivit v zájmovém regionu a ze založeného systému certifikace škol.</p>

Inovace v projektu

Projekt je cílen na zvýšení akceptace chráněných území v zájmovém regionu. Jako jeden z nástrojů posílení akceptace je zvolena identifikace chráněného území jako integrální součásti většího krajinného celku. Přeshraniční témata ochrany přírody jsou hlavní náplní vzdělávání všech segmentů cílové skupiny.

Projekt je cílen také na rozvoj dobrovolnictví v ochraně přírody a přeshraniční provázanosti akcí pro dobrovolníky.

V rámci projektu jsou zpracovány, odzkoušeny a realizovány nové vzdělávací programy zaměřené na chráněná území a přeshraniční vazby v ochraně přírody. Jsou vyzdvížena témata společného krajinného prostoru a jeho významu pro biodiverzitu jednotlivých částí zájmového regionu.

Společně jsou zpracovány –inovativní vzájemně porovnatelné metodiky evaluace vzdělávacích programů a certifikace škol v síti „Partner chráněného území“.

Projekt představuje a zpřístupňuje české a německé vzdělávací materiály a programy v oblasti ochrany přírody a chráněných území.

Bude vytvořena společná digitální knihovna odborných publikací k tématu ochrany přírody a krajiny v regionu.